

НАКАЗАТЕЛНО ПОСТАНОВЛЕНИЕ

№ РД-10-9/ 30.03.2022 г.

Днес, 30.03.2022 г., подписаната **Бетина ... Жотева, председател на Съвета за електронни медии**, разгледах и проверих преписка по **Акт за установяване на административно нарушение № НД-01-5/ 10.03.2022 г.**, съставен от ..., на длъжност старши инспектор в Съвета за електронни медии, при свидетели на установяване на нарушението ... и ..., срещу **НОВА БРОУДКАСТИНГ ГРУП ЕООД ЕИК: 205738443**, седалище и адрес на управление: гр. София 1592, р-н Искър, бул. Христофор Колумб № 41, ет. 6, представлявано от Дирк Геркенс, за следното:

В Съвета за електронни медии (СЕМ) е постъпила жалба от зрител, свързана с излъчено на 14.12.2021 г. издание на предаването „Семейни войни“ по програма „Нова телевизия“. Лицето изразява своето възмущение, посочвайки конкретно частта, в която се задава въпрос „Какво може да спре да носи 80-годишна жена, защото няма смисъл?“ и преразказва последвалите отговори на участниците и самият водещ.

Предаването „Семейни войни“ е телевизионна игра, в която две семейства се състезават помежду си чрез отговори на въпроси, зададени предварително на 100 човека. Състои се от шест рунда, като в началото на всеки рунд представители на двете семейства, след като чуят въпроса от водещия, се стремят да натиснат по-бързо бутона, за да получат правото да дадат първи предположение за най-популярния според тях отговор.

На 10.01.2022 г., в административната сграда на Съвета за електронни медии – гр. София, бул. „Шипченски проход“ № 69, е извършена проверка по жалбата, като е направен фокусиран мониторинг на предаването „Семейни войни“, излъчено на 14.12.2021 г. от 18 часа до 19 часа, чрез Интегрираната система за мониторинг на СЕМ, и е установено следното:

На 14.12.2021 г. от 18 часа до 19 часа по програма „Нова телевизия“ е излъчено предаването „Семейни войни“, което се разпространява от доставчика на медийни услуги Нова Броудкастинг Груп ЕООД. От 18:25:40 ч. до 18:32:30 ч. протича трети рунд на играта, в който водещият задава въпрос на участниците „Попитяхме 100 човека – назовете нещо, което 80-годишна жена може да спре да носи, защото вече няма смисъл“. Мъжът участник отговаря пръв, поради бързата си реакция с натискане на бутона „Прашки, бельо“, а останалите участници в студиото се смеят на дадения отговор.

Водещ: *Хайде, ти си чети въпроса. Чети си го наум, наум, за не го чуе втори път, да не би на да познае – сочейки към жената участничка и продължава – Дайте да му видим хикса, то е ясно – поглежда към таблото с верните отговори и излиза опцията „бельо“.*

Мъжът участник: *„Трябваше да се хванем на бас, обаче преди това...“*

Водещ: *Дванайсет, стой тук, къде бягаиш? Дванайсет ненормалници“ – визирайки от таблото броя отговорили от допитването към 100 човека и продължава – Я да видим, има още три отговора, дай“*, като се обръща към участничката.

Жената участник: *Аз щях да кажа сутиен, обаче то пак спада към бельото, може би.*

Водещ: *Не знам, сутиен ли казваиш или друго казваиш?*

Жената участник: *Сутиен.*

Водещ: *Сутиен, добре, да видим – и поглежда към таблото с верните отговори, и излиза опцията „сутиен“.*

Участниците се прибират при своите отбори, а водещият продължава с коментар.

Водеш: *Добре, че не беше Велизар, иначе щеше да стане беля. Велизар щеше да се чуди за какво става въпрос – и се обръща към мъжа участник – Ти, нали си прочете въпроса? Ако случайно стигнем да знаеш какво да-а-а, нали? Така, 80-годишна жена – обръща се към едното семейство – защо да не ѝ трябва бельо? Ами жената се изпуска, трябва си бельо. Нали ние всички ще се изпускаме на 80 години, според мен. Така, продължаваме натат. Софи – обръща се към друга участничка – с какво се занимаваш?*

Софи: *В момента съм студентка и уча.*

Водеш: *О, браво, учиш ... пияница – лек смях от страна на участничката, водещият продължава – Попитахме 100 човека – назовете нещо, което 80-годишна жена може да спре да носи, защото вече няма смисъл.*

Софи: *Токчета.*

Водеш: *Защо? Защо да няма смисъл да носи токчета?*

Софи: *Защото, най-малкото да не падне – има коментар и от друг участник, но не се разбира.*

Водеш: *Защо да се пребие, тя може да е с бастун, ама иска да е красива.*

Софи: *Няма толкова равни улици.*

Водеш: *Нямаме толкова равни улици?*

Софи: *Да, жената трябва да се пази.*

Водеш: *Ние говорим за токчета, а не за улици.*

Софи: *Така е, но трябва да вървим все пак някъде.*

Водеш: *Е тя, по тази логика, и кола не трябва да кара. Значи, търсим нещо, които няма смисъл, вече няма смисъл, защото е на 80.*

Софи: *Няма смисъл... - бива прекъсната от водещия.*

Водеш: *Не, не чакай, извинявай, аз се въртнах и на бельото на трите хикса, ама то се оказа, че го има, така че въобще... Даже и на сутиена започнах да се дърпам, защото викам „бе това не е ли бельо“, а то се оказаха две различни неща. Ужас! Така, да видим какво казват токчетата – и се обръща към таблото с отговорите, и излиза опцията „Х“ (грешен отговор) – само един хикс, но иначе Катето, според мен е права, трябва си сутиен на осемдесет години, да може всичко да е събрано, а не да ходи след теб – и се засмива, а след това продължава към следващ участник (мъж) – Попитахме 100 човека – назовете нещо, което 80-годишна жена може да спре да носи, защото вече няма смисъл.*

Мъжът участник: *Грим.*

Водеш: *Е, как бе, човек?*

Мъжът участник: *Е, там положението е тежко. Там си трябва професионален гримьор.*

Водеш: *Е, тя е свикнала. Представи си, вече шейсет години се гримира, какво ѝ пречи да се гримира пак?*

Мъжът участник: *Не съм сигурен.*

Водеш: *Тя е започнала пенсионер от преди 10 - 15 години и сега и без това няма какво да прави, час и половина - два пред огледалото – показва замах на гримиране и продължава – къде трепери, къде не.*

Мъжът участник: *Да, ама пенсията не стига.*

Водеш: *О-о-о, ползваш от 60-те години, разбираш ли... Плюс това, за какво друго ще дават пари, освен за токчета, прашки, сутиен, млеко и червило? Какво говориш, да видим – и се обръща към таблото с отговорите, и излиза опцията „грим“, като продължава с коментар – нямало нужда, как да няма нужда бе, човек? Ето – след като виждат резултата – хората казват „грим“, защо бе, хора бе? Ама много е хубаво, 80-годишна жена, спретната, на токчета, с грим, с бельо, със сутиен, па ходи така по улиците – и имитира походка на жена – па представи си, представи си го. Велизаре (участник) представяш ли си го?*

Велизар: *Представям си го, да!*

Водеш: *Е, затова легай довечера и си представи колко ще е хубаво – следва смях от самия Велизар, а водещият продължава с коментар – ей с тази мисъл си легни довечера. Така – преминава към следващ участник (мъж) Велизар – Попитахме 100 човека, Велизаре – назовете нещо, което 80-годишна жена може да спре да носи, защото вече няма смисъл, Велизаре.*

Велизар: *Нещо тежко – стоки, нещо пазарни неща.*

Друг участник: *Велизаре, ще ни издъниш! – смях*

Велизар: *Аз ви казах, че трите хикса ги взимам – смях*

Другият участник: *Смяна на капитаните.*

Водеш: *Нали? Кире, ти ли ще го бъзикаш за този отговор или аз да го почвам сега?*

Кирил (другият участник): *Аз една седмица след това ще го бъзикам за цялото това нещо.*

Водеш: *Добре, значи да не го почвам аз, той сам ще си се изложи пред хората. Добре, не ми е първосигнално, „нещо тежко“? - и поглежда към таблото с верните отговори, и излиза опцията „X“ (грешен отговор), а водещият продължава – Сега, Кире, досега ти го нарани добре – той такъв, той онакъв, той не даде.*

Велизар: *Сега ще го видим и него.*

Водеш: *Това ми беше да го изплюя, ама реших да не го изплюя, защото нямаше да е възпитано. Попитахме, Кире, 100 човека – назовете нещо, което 80-годишна жена може да спре да носи, защото вече няма смисъл.*

Кирил: *Ами, някакви такива парадни рокли.*

Водеш: *Тя да не е била в запаса бе, брат?*

Кирил: *Еми, не знам, това ми идва, в смисъл рокли официални и други такива.*

Водеш: *А, защо да няма смисъл да бъде облечена добре, официално, красиво?*

Кирил: *Виж, според мен и сутиен трябва да носят – смее се.*

Водеш: *За сутиена – окей, ама за парадната рокля? – и се обръща към Велизар – Сега е моментът да му го върнеш.*

Кирил: *Много е важно да го има, за да може да му се подигравам после. Защото, ако го няма, няма да мога да – не довършва.*

Водеш: *Не, не. Мисля, че те тримата ще се подиграват на вас двамата. Но, да видим какво има на таблото – и се обръща към таблото с верните отговори, и излиза опцията „X“ (грешен отговор), като водещият продължава – Вижте сега, на тях не им е за първи път. Те бяха преди години тук. – посочва семейството, което до момента дава отговори на другото семейство – И явно са решили, ей така, да минат, да се покажат по телевизора, да им ръкопляскат, пак да раздават някакви автографи из махалата и да си ходят. Явно не им се играе повече. А вие имате да гоните и нето предаване – и пояснява част от регламента на играта ...*

Водеш: *И така – обръща се с въпроса към другото семейство – Попитахме 100 човека – назовете нещо, което 80-годишна жена може да спре да носи, защото вече няма смисъл.*

Мъж от другия отбор: *Аз ще кажа – бастун.*

Водеш: *Бастун, добре, Вероника?*

Вероника: *Бижу, накит.*

Водеш: *Здравко?*

Здравко: *Много неща ми хрумват – халка, бижута, ще се спра.*

Водеш: *Халка?*

Следващата участничка повтаря предположението на участника Здравко.

Водеш: *Попитахме 100 човека – назовете нещо, което 80-годишна жена може да спре да носи, защото вече няма смисъл. Милена?*

Милена: *Халка, бижута.*

Водеш: *Халка, бижута?*

Милена: Да, няма смисъл. Няма да ходи да се кичи.

Водещ: *Аз пък щях да кажа нещо, което използват... – прекъснат е от предишната участничка, която задава въпросът „Защо да няма смисъл?“, а водещият продължава: Виж сега, аз щях да кажа едно единствено нещо, което използват само и единствено жените – дамски превръзки. Защото, това е нещо което се използва до време. За нея на 80 няма смисъл.*

Следват реплики една през друга, които не се разбират добре.

Водещ: *Какво каза, бе, Миме?*

Милена: *Халка, бижута.*

Водещ: *Халка, бижута? Да видим! – на екран се показва таблото с верните отговори, и излиза опцията „X“ (грешен отговор)*

Водещ: *Трябва, е хубаво, само дете го няма. И така, точките при Бабански – 98 на 95 (водещият посочва другия отбор), но да видим какво остана на таблото? – на екран отново е показано таблото с отговорите на запитаните 100 човека – И тъй, трета позиция е? Да, къса пола, хората са казали „няма смисъл, тя е все пак на 80“, а не парадните дрехи Кире, нали. И втора позиция? Ето ги и дамските превръзки, което е съвсем нормално в крайна сметка. Четвърти рунд*

...

Играта продължава със следващия етап.

В цитираната по-горе част от състезанието се съдържат елементи, които са в противоречие с добрите нрави, разбирани като критерии за обществено благоприличие и добро възпитание. Зададената тема в трети рунд „Попитаме 100 човека – назовете нещо, което 80-годишна жена може да спре да носи, защото вече няма смисъл“, сама по себе си предизвиква разнопосочност на мислене. Но, последвалите отговори и коментари от участници и водещ, в повечето случаи през смях, с лека подигравателност, показват едно отношение на неуважение и незачитане на преклонната възраст на жените. Използвани са думи като: прашки, бельо, сутиен, токчета, грим, къса пола, дамски превръзки, халка и бижута, без състезаващите се да си дават сметка, че могат да обидят някого от екрана или че един ден биха достигнали споменатата 80-годишна възраст. Създава се впечатлението, че 80-годишните жени са различна категория хора, че за тях няма смисъл да носят определени дрехи, бижута, грим и др., че са подходящи за ирония и осмиване. Прозира едно подценяване на възрастта, без мисъл за уважение към хората, достигнали до такива години, особено в днешното напрегнато време. Шоуто забравя, че тези жени са майки, баби, сестри, съпруги, изискващи уважение и, при необходимост, подкрепа. Вместо безболезнен хумор, предаването се отнася неуважително спрямо жените на определена възраст. Жените на 80 години са описани като изпускащи се, неможещи да пазят равновесие, с треперещи ръце, със спрян цикъл, с безформен бюст... Все едно за жената на 80 години няма смисъл да живее...

Макар и шоу, в което по-свободното поведение и разговори са част от продукцията, не би следвало да се толерира подобно отношение към конкретна възраст на конкретен пол хора.

С излъчването на описаното аудио-визуално съдържание, като част от предаването „Семейни войни“ на 14.12.2021 г. от 18 часа до 19 часа по програма „Нова телевизия“, доставчикът на медийни услуги Нова Броудкастинг Груп ЕООД е допуснал създаване и предоставяне за разпространение на предаване в нарушение на един от принципите на чл. 10 от ЗРТ, а именно недопускане на предавания, които противоречат на добрите нрави,

с което е нарушен чл. 17, ал. 2 във връзка с чл. 10, ал. 1, т. 6 от Закона за радиото и телевизията.

Към административнонаказателната преписка са приложени следните документи и материали: 1. 1 (един) бр. CD-R, съдържащ запис на част от програма „Нова телевизия“, излъчена на 14.12.2021 г. от 18:00 до 19:00 часа + откъс от 18:25 ч. до 18:32 ч.; 2. Сигнал от гражданин с вх. № НД-05 94-00-360/ 15.12.2021 г.; 3. Покана до Нова Броудкастинг Груп ЕООД за съставяне на акт за установяване на административно нарушение с изх. № на СЕМ НД-05 94-00-360 (21)/ 07.03.2022 г.

В законоустановения срок е постъпило писмено възражение срещу акта с вх. на СЕМ № НД-05 94-00-360 (21)/ 15.03.2022 г. от упълномощен представител на доставчика, в което се отрича извършването на нарушение. Посочено е, че при преценка на случая следва да се държи сметка за характера на предаването „Семейни войни“, което дава възможност на зрителите да се забавляват и споделят емоцията на семействата, които се състезават с много чувство за хумор, в търсене на най-популярните отговори на въпроси, зададени предварително на 100 човека. Няма грешен отговор, а само не толкова популярен отговор. В тази връзка не може да се твърди, че отговорите на тези 100 души нарушават добрите нрави, разбирали като неписани норми в рамките на обществото като група от хора, които живеят по определен начин и споделят общи исторически, културни и морални ценности. Твърди се също, че при преценката на противоречието с „добрите нрави“ актосъставителят се е ограничил само до описанието на формалното съдържание и декларативно изнасяне на осъществен в предаване диалог, както и че изводите му са основани само на субективни възприятия. Посочено е, че разбирането и тълкуването на понятието „добри нрави“ и „добър вкус“ често е въпрос на лична преценка и на личен вкус.

Цитирана е и позицията на продуцента на предаването „Семейни войни“, споделяна напълно от доставчика. В нея се сочи, че предаването е с хумористична насоченост и зрителите не би трябвало да се чувстват обидени от въпросите и отговорите в него, тъй като то включва въпроси, касаещи най-вече бита на българите, начина, по който се изразяват и говорят в ежедневието, както и обичайните действия или сцени, които се случват в дома ни или в работата ни на дневна база. Предаването набляга на въпросите и отговорите, които предизвикват шега и представя конфликтните моменти по шеговит и забавен начин. Соци се също, че никъде в предаването не се твърди, че 80-годишна жена не трябва да носи или да прави нещо, като се набляга на факта, че водещият се обявява против мисленето на участниците. В публичното пространство и по медиите има достатъчно подобни наративи и дискусии, в които се цитира начинът на живот на възрастните хора. Вярно е, че на моменти тази дискусия се представя под формата на шега, но това е свързано с формата на предаването, което е хумористично и всеки зрител знае това и прави съзнателен избор, като го гледа ежедневно.

Алтернативно се моли случаят да бъде приет за маловажен.

След като на основание чл. 52, ал. 4 от ЗАНН проверих АУАН № НД-01-5/ 10.03.2022 г. с оглед неговата законосъобразност и обоснованост, и прецених направените възражения и събраните доказателства намирам, че административнонаказателното производство е протекло при спазване на процесуалните правила. Актът е съставен от компетентно лице в предвидения от закона давностен срок и съдържа изискуемите от чл. 42 от ЗАНН реквизити. Неизпълнението на задължението е описано достатъчно ясно, така че да не възниква съмнение относно неговото съдържание. Всички елементи от състава му са изброени във фактическото описание. Актът е съставен в присъствието на представител на доставчика и е му е връчен срещу подпис. Доставчикът е упражнил адекватно правото си на защита, подавайки писмено възражение срещу акта.

АУАН е законосъобразен и от материалноправна страна. Описаната част на предаването съдържа елементи, които са в противоречие с добрите нрави, разбирани като критерии за обществено благоприличие, установени в обществото с цел неговото съхраняване. Излъченото съдържание е с обиден елемент, подигравателен език и неуместни шеги, свързани с жените на преклонна възраст. Неколкократно се подхвърлят реплики и коментари от участниците, намекващи че 80-годишните дами са друга категория хора, които спокойно могат да бъдат осмивани и обиждани. Нито участниците, нито водещият си дават сметка, че сред зрителите е възможно да има и представители на обсъжданата категория лица, за които всъщност нещата, с които се шегуват, може би представляват сериозен житейски проблем.

Съгласно чл. 126, ал. 1 от ЗРТ, за нарушение на чл. 17, ал. 2 във връзка с чл. 10, ал. 1, т. 6 от ЗРТ на доставчиците на медийни услуги се налага имуществена санкция от 3000 до 20000 лева. При определяне на размера на наказанието следва да се има предвид, че не са налице смекчаващи обстоятелства и то не се характеризира с по-ниска степен на обществена опасност в сравнение на обикновените случаи на нарушение от този вид, за да бъде прието за маловажен случай по смисъла на § 1, т. 4 от ДР на ЗАНН. Напротив – нарушението не е първото в дейността на доставчика, като „Нова телевизия“ е една от най-гледаните български телевизионни програми. Излъченото съдържание безспорно е в разрез с понятието за „добри нрави“, тъй като представлява директна подигравка с физиологическите промени, характерни за определена възраст. По този начин предаването дава пример, включително и на подрастващите, че възрастните хора, конкретно жените след определена възраст, е нормално да бъдат обект на подигравка заради външния си вид, трудностите в придвижването, евентуалните проблеми със здравето (т.нар. от водещия „изпускане“). Подобни шеги показват не само липса на „добър вкус“, както сочи представителят на доставчика, а директно нарушават принципа за недопускане на предавания в нарушение на добрите нрави, доколкото за всяко едно общество е важно да съхрани и запази уважение и благоприлично отношение към личността на всеки един човек, в конкретния случай – към конкретна категория лица в деликатна възраст, които, в по-голямата си част, имат нужда от повече поощрение, съпричастност и помощ, а не от подигравки с физическото и финансовото им състояние. С оглед горното намирам, че на доставчика следва да бъде наложена санкция в размер, по-висок от минималния, предвиден в закона за този вид нарушения.

С оглед горното и на основание чл. 126, ал. 1 във връзка с чл. 127, ал. 2 от Закона за радиото и телевизията

ПО С Т А Н О В Я В А М:

НАЛАГАМ на НОВА БРОУДКАСТИНГ ГРУП ЕООД ЕИК: 205738443, седалище и адрес на управление: гр. София 1592, р-н Искър, бул. Христофор Колумб № 41, ет. 6, представлявано от Дирк Геркенс, имуществена санкция в размер на 5000 (пет хиляди) лева за нарушение на чл. 17, ал. 2 във връзка с чл. 10, ал. 1, т. 6 от Закона за радиото и телевизията.

Настоящото постановление подлежи на обжалване и протестиране чрез Съвета за електронни медии пред Софийски районен съд в 14-дневен срок от деня на връчването му на нарушителя.

В случай че нарушителят не желае да обжалва наказателното постановление в частта относно наложената имуществена санкция, може да заплати в 14-дневен срок от връчване на наказателното постановление 80 на сто от нейния размер (4000 лв.). В този случай

наказателното постановление влиза в сила в частта относно наложената имуществена санкция от датата на плащането. В случай че нарушителят е обжалвал наказателното постановление и в посочения срок е заплатил имуществената санкция, производството по разглеждане на жалбата в тази част се прекратява на основание чл. 63г от Закона за административните нарушения и наказания.

Сумите се внасят по сметка на Съвета за електронни медии:
IBAN: BG49 BNBG 9661 3000 1788 01, BIC: BNBGBGSD
БАНКА: Б Н Б

**ПРЕДСЕДАТЕЛ НА С Е М
БЕТИНА ЖОТЕВА**

Определям срок за доброволно изпълнение – 7 дни от влизане в сила на наказателното постановление.

В случай на неизпълнение преписката ще бъде изпратена на НАП/ ЧСИ за предприемане на действия за принудително събиране по реда на ДОПК.

**ПРЕДСЕДАТЕЛ НА С Е М
БЕТИНА ЖОТЕВА**